

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการจัดการฐานข้อมูลออนไลน์ในด้านนโยบายการคัดเลือก การจัดหา และการให้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน (2) ศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน (3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการฐานข้อมูลออนไลน์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บรรณารักษ์ปฏิบัติงานฐานข้อมูลออนไลน์ 24 แห่ง จำนวน 60 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนมีการกำหนดนโยบายในการคัดเลือกฐานข้อมูลออนไลน์แต่ไม่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรมากที่สุด ส่วนนโยบายการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์เป็นลายลักษณ์อักษร ผู้กำหนดนโยบายการคัดเลือกฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นผู้อำนวยการห้องสมุด หรือหัวหน้าห้องสมุด ผู้ที่มีสิทธิเสนอแนะรายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์เป็นอาจารย์มากที่สุด การเสนอแนะรายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ อาจารย์และนักศึกษาสามารถเสนอแนะโดยตรงกับห้องสมุดมากที่สุด การจัดซื้อฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยเฉพาะแหล่งที่มาของงบประมาณประจำปีเป็นเงินรายได้มหาวิทยาลัย ลักษณะการใช้จ่ายเงินงบประมาณใช้ครั้งเดียวในแต่ละปี การจัดซื้อบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านตัวแทนจำหน่ายในประเทศมากที่สุด การพิจารณาคัดเลือกแหล่งจัดซื้อ บอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ ห้องสมุดจะติดต่อแหล่งจัดซื้อให้ส่งเจ้าหน้าที่มาแนะนำ มีการสาริตการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ มีการทดลองใช้และมีคู่มือ เอกสาร รายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นอาจารย์และนักศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่ามากที่สุด ผู้ที่ทำหน้าที่ในการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนใหญ่เป็นบรรณารักษ์งานบริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้าและวิจัย การประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูลออนไลน์ มีการจัดทำแผ่นพับ และการแนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์หน้าเว็บไซต์ห้องสมุดมากที่สุด ด้านการบริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์พบว่า ผู้ใช้บริการค้นคืนฐานข้อมูลด้วยตนเองมากที่สุด มีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนมากที่สุด ปัญหาในการจัดการฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ ด้านการคัดเลือกฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ปฏิบัติงานฐานข้อมูลออนไลน์ประสบปัญหาด้านการจัดซื้อโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านระบบการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ คือ คู่มือหรือคำแนะนำเป็นภาษาอังกฤษมีรายละเอียดมากเกินไป

This thesis investigates the conditions under which online databases are managed in private university libraries. The management of online databases is considered in reference to the aspects of selection, provisions, and services in addition to issues pertaining to maintaining cooperative networks relationships with other libraries. Finally, taken into account are problems encountered in and obstacles to the management of online databases in the libraries of the private universities under investigation.

The sample population consisted of sixty librarians operating online databases at twenty-four sites.

Using techniques of descriptive statistics, the data collected were analyzed in terms of frequency, percentage, mean and standard deviation.

Findings are as follows:

The libraries of the private universities being investigated formulated policies governing the selection of items to be placed in online databases. However, the most infrequently found items were written documents. Policies governing the provisions of online database services were found in written form.

Those responsible for formulating policies for selecting items in online databases were library directors or library heads. Those who were most frequently allowed to make suggestions concerning what should be listed as items in the online databases were faculty members. In regard to suggestions for what should be included in online databases, suggestions were most frequently made by faculty members and students who were able to make direct suggestions to the library personnel concerned.

It was also found that there were no budget allocations specifically earmarked for the purchase of online databases. The source of annual budgets for libraries was funding allocated by universities. Outlays of expenditures were made annually. Online databases were most frequently purchased by subscriptions lodged with local sales agents. In regard to selecting specific resources for purchased online database subscriptions, the libraries contact the local agents who provide the resources and have them send knowledgeable personnel to the libraries to make suggestions.

The libraries offer demonstrations of how to use online databases.

They also conducted experiments in using online databases. Additionally provided by the libraries are manuals, relevant documents, online database lists, and various online database services. The most frequent users of online databases were faculty members and graduate students.

The majority of those providing online database services were librarians who worked in the services subdivision of the libraries. They provided answers to questions regarding research conducted on the basis of online databases.

In regard to publicizing online databases, brochures have been published and frequently introductory orientations to the use of online databases are placed on library websites. In regard to the services provided for online database retrieval, it was found that users most frequently made use of this service on their own. Libraries frequently cooperated with one another in managing online databases.

A problem encountered in the management of online databases was the selection of items to be placed in the online database. Overall, operators of online databases confronted at a moderate level the problem of making online database purchases. Finally, problems were encountered in deciphering manuals in addition to being forced to peruse detailed suggestions in English.